

ODSTRANĚNÍ KRČNÍCH MANDLÍ – TONZILEKTOMIE - INFORMACE PRO RODIČE

Vážení rodiče,

vážíme si volby našeho pracoviště pro operaci Vašeho dítěte. Následující řádky jsou určeny jako informace, jak postupovat, pokud Vašemu dítěti byla doporučena tonzilektomie, tedy odstranění krčních mandlí.

Jaký je důvod k tonzilektomii (odstranění krčních mandlí) u dětí?

Nejčastějším důvodem doporučení k tonzilektomii jsou opakované angíny. Dále chronický zánět v mandlích, který může působit jako infekční ložisko a způsobovat závažnější onemocnění (postižení srdce, ledvin, kloubů...), léčba zánětlivých komplikací angín, z nich nejčastější je peritonzilární absces. Peritonzilární absces je akutní komplikace angíny, kdy zánět z mandle přestoupí do okolní tkáně a vytvoří dutinu s hnisem, která může být uložena nad, za, nebo pod mandlí, a je zde možnost dalšího šíření zánětu do okolí a vzniku život ohrožujících komplikací.

Dalším důvodem k tonzilektomii může být výrazné zvětšení krčních mandlí, způsobující zhoršení průchodnosti dýchacích cest a tzv. obstrukční syndrom spánkové apnoe - zástava dechu ve spánku (nutné potvrdit vyšetřením ve spánkové laboratoři).

Patrové mandle jsou důležitou součástí systému obrany organismu proti infekci a z tohoto důvodu se dnes přistupuje k jejich odstranění vždy až po pečlivé indikaci a vyšetřeních.

Jak bude probíhat vyšetření?

V první řadě dojde k pohovoru lékaře s rodiči, při němž lékař zjistí příznaky, které vedly k doporučení tonzilektomie: délka trvání obtíží a jejich charakter (četnost angín, bolesti v krku mimo akutní onemocnění, tvorba čepů, jiné obtíže...). Zeptá se na výsledky vyšetření odesílajícího lékaře - výtěry z krku, hladina ASLO - hladina protilátek proti streptokokům v krvi v laboratorním vyšetření, ev. doporučení ze spánkové laboratoře. Poté lékař vysvětlí dítěti, přiměřeně jeho věku, co bude provádět. Není potřeba mít obavy, vyšetření je nebolestivé, ale vyžaduje spolupráci rodiče i dítěte.

Byli jste objednáni k operaci, a co bude dál?

Nejprve společně vybereme termín k operaci. Dostanete od nás dokumenty k předoperačnímu vyšetření u pediatra (odběr krve a schválení výkonu v celkové anestezii). K hospitalizaci se dostavíte s předoperačním vyšetřením na objednaný termín, proběhne kontrolní vyšetření, vyplnění dokumentace, pohovor s ošetřujícím lékařem a anesteziologem. Je důležité, aby dítě bylo ponecháno od půlnoci lačné (nejíst, nepít, necucat bonbóny, nežvýkat žvýkačku) a u menších dětí raději nečistit

zuby (mohly by vypít vodu k výplachu). Operace proběhne ještě tentýž den. Pokud nevyvstanou komplikace (pooperační krvácení, rozvoj infekce), budete do domácího ošetření propuštěni 3. - 4. operační den. V průběhu pobytu má dítě právo na nepřetržitou přítomnost rodiče, popř. osoby určené zákonným zástupcem, pěstouna nebo jiné osoby, do jejíž péče byl pacient na základě rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu svěřen. Do 6ti let věku dítěte je hospitalizace této osoby hrazena pojišťovnou.

Jak probíhá operace?

Na našem oddělení je tonzilektomie prováděna výhradně v celkové anestezii. Délka pobytu na operačním sále trvá cca 45 - 60 minut (vedení do celkové anestezie, operace, probuzení). Poté je dítě přivezeno zpět na pokoj a dále sledováno. Nevyvstanou-li komplikace, pak je 3. - 4. den propuštěno do domácího ošetření.

Jak bude vypadat péče po operaci během hospitalizace?

Dítě bude v pooperačním průběhu každý den vyšetřeno lékařem. Jeho zdravotní stav budou průběžně sledovat sestry. Proti bolesti budou podávána analgetika, zpočátku v injekční formě a dále ve formě sirupu či kapek. Bude sledován příjem tekutin i jídla a při nízkém příjmu tekutin budou podávány infuze. Je nutný klidový režim. Strava bude podávána zpočátku tekutá a dále kašovitá.

V případě vzniku pooperačních komplikací bude dále postupováno, tak aby se komplikace co nejrychleji omezila.

Jak postupovat po propuštění do domácí péče?

Po tonzilektomii (odstranění krčních mandlí) je doporučeno 10 – 14 dní v domácím ošetřování, bez fyzických aktivit. Rovněž se nedoporučuje pobyt na slunci a koupele v horké vodě. Strava je doporučována měkká, nedráždivá, ne horká (kaše, těstoviny, omáčky, polévky, pudinky). Nevhodné jsou tyčinky, brambůrky, topinky, oříšky, hranolky, řízek.... Je vhodné podávat dostatečné množství tekutin (nevhodné: horké, džusy, sycené limonády).

Při bolesti či zvýšené teplotě je vhodné podat Paralen či Nurofen sirup (dávkování dle váhy dítěte). Úlevu rovněž přinášejí chladivé obklady na krk.

Na kontrolu do naší ambulance se dostavíte po domluvě s ošetřujícím lékařem, nejčastěji cca po týdnu rekonvalescence. Jakékoli další otázky vám rád zodpoví lékař při vyšetření, před operací či během hospitalizace.

Co dělat v případě krvácení v domácím ošetřování?

Pokud se objeví krvácení, je nutné ihned dítě uložit na bok. Poučít jej, aby krev nepolykalo, ale vyplivovalo a přiložit chladivý obklad na krk. Ihned přivolat Rychlou záchrannou službu.